

РЕЦЕНЗІЯ

***на освітньо-наукову програму «Теорія і методика навчання (фізика)»
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності «А4.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)»
галузь освіти «А Освіта» Бердянського державного педагогічного університету***

Освітньо-наукова програма «Теорія і методика навчання (фізика)» розроблена робочою групою у складі науково-педагогічних працівників кафедри фізики, математики та методики навчання Бердянського державного педагогічного університету, а також представників стейкхолдерів – роботодавців, випускників і практикуючих фахівців галузі. Програму підготовлено у відповідності до чинної нормативно-правової бази у сфері вищої освіти, вимог Національної рамки кваліфікацій, актуальних тенденцій розвитку педагогічної науки та предметної спеціальності, а також з урахуванням потреб регіонального ринку праці.

ОНП має повну і логічно вибудовану структуру: містить профіль програми у двомовному форматі, чітко сформульовані мету, об'єкти вивчення та цілі навчання, характеристику програми, відомості про придатність випускників до працевлаштування та продовження освіти, перелік загальних і фахових компетентностей, програмні результати навчання, структурно-логічну схему, перелік освітніх компонент і матрицю їх відповідності компетентностям та результатам навчання, а також вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості. Метою освітньої програми визначено підготовку докторів філософії у галузі теорії та методики навчання фізики, здатних розв'язувати значущі наукові проблеми, здійснювати самостійні оригінальні дослідження, що розширюють та переосмислюють наявні знання й освітні практики, ефективно інтегруватися в національний та міжнародний науковий простір, дотримуючись принципів академічної доброчесності. Така мета цілком відповідає дескрипторам 8 рівня НРК щодо знань, умінь, комунікації, відповідальності та автономності. Інтегральна компетентність програми та перелік 7 загальних і 7 фахових компетентностей сформовано системно і збалансовано. Загальні компетентності охоплюють світоглядну, методологічну, дослідницьку, інформаційну, комунікативну складові, а також компетентності саморозвитку і філософської рефлексії. Фахові компетентності зорієнтовані на критичний аналіз стану й тенденцій розвитку теорії та методики навчання фізики, виявлення й розв'язання актуальних науково-методичних проблем, проведення оригінальних педагогічних досліджень, розроблення і впровадження інноваційних методичних систем і технологій, здійснення науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Сукупність компетентностей забезпечує повне охоплення всіх чотирьох дескрипторів 8 рівня НРК.

Дванадцять програмних результатів навчання сформульовано чітко, вимірювано і несуперечливо. Вони охоплюють академічну грамотність і наукову комунікацію двома мовами, філософсько-методологічне обґрунтування наукових досліджень, використання цифрових технологій у дослідницькій діяльності, виявлення та розв'язання науково-методичних проблем, проведення оригінальних педагогічних досліджень, аналіз еволюції фізичної картини світу,

розроблення і впровадження інноваційних освітніх продуктів, організацію викладання фізичних дисциплін у ЗВО на засадах студентоцентрованого підходу, а також наукове лідерство й відповідальність за розвиток нових знань. Матриця відповідності компетентностей, результатів навчання та освітніх компонент є логічно побудованою і внутрішньо узгодженою.

Загальний обсяг програми становить 240 кредитів ЄКТС із розподілом між освітньою та науково-дослідницькою складовими 60/180 (25/75 % відповідно), що відповідає міжнародним стандартам підготовки докторів філософії. Освітня складова (60 кредитів) охоплює обов'язкові навчальні дисципліни (41 кредит), зокрема: українську мову для науки, філософію науки та освіти, іноземну мову у науковому спілкуванні й академічному письмі, сучасні інформаційні технології у науковій сфері, методологію науково-педагогічних досліджень, сучасні аспекти розвитку теорії та методики навчання фізики, науковий семінар, еволюцію фізичної картини світу, методику навчання фізики у ЗВО та асистентську практику, а також вибіркові компоненти (19 кредитів). Структурно-логічна схема програми засвідчує чіткий взаємозв'язок між дисциплінами та послідовне формування фахової компетентності дослідника.

Атестація здобувачів передбачає публічний захист дисертаційної роботи перед спеціалізованою вченою радою, що є загальноприйнятою і нормативно обґрунтованою формою оцінювання наукових досягнень. Опис можливостей працевлаштування випускників є розгорнутим і охоплює широкий спектр посад у закладах вищої та загальної середньої освіти, наукових установах і дослідницьких центрах відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010. Програма враховує регіональні потреби і викликана реальним дефіцитом кваліфікованих педагогів-дослідників природничого спрямування в умовах відбудови і трансформації освітньої системи країни.

Освітньо-наукова програма «Теорія і методика навчання (фізика)» є концептуально цілісним, науково обґрунтованим і методично завершеним нормативним документом. Вона відповідає чинним вимогам до програм третього рівня вищої освіти, стандартам 8 рівня НРК та актуальним тенденціям розвитку фізичної і педагогічної науки. Програма спроможна забезпечити підготовку висококваліфікованих докторів філософії, конкурентоспроможних на вітчизняному та міжнародному ринках праці, і рекомендується до впровадження в освітній процес Бердянського державного педагогічного університету.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри загальної та прикладної фізики
Запорізького національного університету

Андрій АНДРЕЄВ

НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ КАДРІВ

